

Jak można wykorzystać śmieci?

Alina Goźdz

Człowiek korzysta z bogactw ofiarowanych mu przez naturę. Wydobywa węgiel, rudy metali, czerpie wodę, pozyskuje drewno z lasów. W zamian daje Ziemi ścieki, spaliny i śmieci. Życie współczesnego człowieka nie powinno opierać się tylko na konsumpcjonizmie, ale także na świadomości ile dziennie wytwarza śmieci. Gdzie je gromadzić, co z nimi robić? – to pytanie, na które powinni umieć odpowiedzieć dorośli i dzieci, po to, aby nasza planeta nie stała się jeszcze jednym martwym okruchem we Wszechświecie.

Scenariusz tej lekcji opracowany został dla klasy czwartej szkoły podstawowej pracującej na programie i podręcznikach wydawnictwa ABC.

Przed lekcją uczniowie znają i rozumieją pojęcia: zasoby odnawialne i nieodnawialne przyrody.

FAZA WSTĘPNA LEKCJI

Cele ogólne:

- kształtowanie umiejętności dostrzegania elementów środowiska, obserwowania zmian i słownego ich opisu,
- wdrażanie do analizy zjawisk prowadzących do zmian w środowisku, kształtowanie umiejętności formułowania ocen i wniosków z uwzględnieniem zagadnień ekologicznych,
- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze.

Cele operacyjne:

- definiuje pojęcia: śmieci i recycling,
- segreguje odpadki,
- wykorzystuje praktycznie niektóre surowce wtórne,
- dostrzega konieczność segregacji śmieci i recyklingu oraz sensowność oszczędzania,
- uzasadnia szkodliwość niektórych odpadków dla środowiska,
- włącza się do akcji zbierania opakowań aluminiowych.

Pomoce dydaktyczne: przyniesione przez dzieci przedmioty (różne odpady), małe karteczki, arkusze szarego papieru, kartony, karty pracy.

Metody pracy: problemowa (burza mózgów, metaplan), pogadanka, dyskusja, ćwiczenia praktyczne.

Formy pracy: zbiorowa, grupowa, indywidualna.

FAZA REALIZACJI

1. Nazwanie przedmiotów przyniesionych przez uczniów na lekcję. Nazwy tych przedmiotów dzieci wypisują na karteczkach:
 - o opakowania plastikowe,
 - o papier,

- gazety,
 - stare lekarstwa (można zastąpić opakowaniami),
 - zużyte baterie,
 - ścinki materiałów (szmaty),
 - resztki jedzenia,
 - zużyte wkłady od długopisów,
 - przedmioty metalowe,
 - folia aluminiowa,
 - puszki.
2. Szukanie innej nazwy dla tych rzeczy:
 - odpady i zdefiniowanie tego pojęcia (rzeczy niepotrzebne, nieprzydatne, do wyrzucenia).
 3. Segregacja kartek z nazwami przedmiotów poprzez wrzucanie ich do oznaczonych kartonów- koszy na śmieci.

Wypełnienie karty pracy nr 1

Posegreguj odpady według rodzaju:

SZKŁO	PAPIER	PLASTIK	ZŁOM	INNE

4. Dyskusja nad bezużytecznością omawianych odpadów:
 - czy zawsze trzeba się ich pozbyć?
 - czy można je do czegoś wykorzystać?
5. Poruszenie problemu opakowań plastikowych i metalowych (metaplan)

JAK JEST?	JAK POWINNO BYĆ?
DLACZEGO TAK JEST?	CO NALEŻY ZMIENIĆ, ABY BYŁO TAK, JAK BYĆ POWINNO?

6. Propozycje wykorzystania odpadów plastikowych i metalowych – burza mózgów.
7. Zainicjowanie całorocznej akcji zbiórki opakowań aluminiowych, z której dochód przeznaczony byłby na dofinansowanie np. wycieczki klasowej.

8. Wprowadzenie pojęcia recyklingu i propozycje wtórnego wykorzystania niektórych surowców – karta pracy nr 2.

ODPADY	SUROWIEC WTÓRNY	NOWY PRODUKT
Papier		
Szkło		
Przedmioty metalowe		
Opakowania plastikowe		
Odpadki organiczne		

9. Sformułowanie wniosków:
- Wybieramy towary bez zbędnych opakowań.
 - Używamy opakowań szklanych (wielokrotnego użytku), a nie plastikowych.
 - Segregujemy śmieci, aby móc je powtórnie przetworzyć.
10. Zadanie domowe: Podział klasy na grupy i wykonanie plakatu o konieczności oszczędzania zasobów przyrody z odpadów plastikowych, metalowych i papieru.

BIBLIOGRAFIA

Ochrona i kształtowanie środowiska oraz ochrona przyrody – materiały dydaktyczne do zajęć szkolnych. WOM Poznań.
Przyroda – podręcznik klasa IV. Wydawnictwo ABC.